

YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSET

PELKOSENNIEMEN KUNTA

SISÄLLYSLUETTELO

1 LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

- 1 § Tavoite
- 2 § Määräysten antaminen ja valvonta
- 3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin
- 4 § Määritelmät

2 LUKU JÄTEVESIEN JOHTAMINEN JA VESIEN SUOJELU

- 5 § Talousjätevesien käsittely vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston toiminta-alueella
- 6 § Yleiset määräykset talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla
- 7 § Vesihuoltolaitoksen jätevesiverkostoon liittymättömien kiinteistöjen talousjätevesien käsittely pohjavesialueilla:
- 8 § Vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriverkostoon liittymättömien kiinteistöjen talousjätevesien käsittely ranta-alueilla
- 9 § Eläinsuojien ja maito- ja eläinhuoneiden jätevedet
- 10 § Jätevesijärjestelmän huolto ja kunnossapito
- 11 § Moottorijoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu ja huolto

3 LUKU ILMANSUOJELU

- 12 § Savukaasupäästöjen haitallisten vaikutusten ehkäisy
- 13 § Rakennusten, rakenteiden, esineiden tai alueiden kunnostus- ja puhtaanapitotyöt
- 14 § Liikenne / katupöly

4 LUKU POLTTONESTEET JA MUUT KEMIKAALIT

- 15 § Polttoaine- ja muut kemikaalisäiliöt, myös kemikaalisäiliöiden tilapäinen suojaus
- 16 § Käytöstä poistetut maanalaiset polttoaine- ja kemikaalisäiliöt
- 17 § Kone – ja huoltohallien lattiarakenteet

5 LUKU TILAPÄISEN MELUN JA TÄRINÄN TORJUNTA

- 18 § Yleisötilaisuuksien meluntorjunta
- 19 § Häiritsevää melua aiheuttavat koneet ja laitteet

6 LUKU MUUT MÄÄRÄYKSET

- 20 § Maalämmön käyttöön liittyvät määräykset (vesistöön, maalle)
- 21 § Arseenilla kyllästetyn puutavaran käyttörajoitusten soveltaminen
- 22 § Eläinten ruokkiminen
- 23 § Porojen tarhaaminen ja ruokinta
- 24 § Hevosten jaloittelualueet
- 25 § Laidunalueet, lannoitteiden ja torjunta-aineiden käyttö
- 26 § Varastointi kiinteistöllä
- 27 § Maa-ainesten otto (kotitarve ottaminen)

7 LUKU POIKKEAMISET JA SEURAAMUKSET

- 28 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä
- 29 § Seuraamukset ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta ja laiminlyönnistä
- 30 § Siirtymäkausisäännökset

8 LUKU VOIMAANTULOMÄÄRÄYKSET

- 31 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo

1 LUKU: YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

1. Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on Pelkosenniemen kunnan paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää siitä aiheutuvia haittoja siten kuin ympäristönsuojelulaissa (YSL 86/2000) on säädetty.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

1. Pelkosenniemen kunnanvaltuusto on antanut ympäristönsuojelumääräykset ympäristönsuojelulain (86/2000) 19 §:n perusteella.
2. Määräysten noudattamista valvoo ympäristönsuojelulain 21 §:n mukaisesti ympäristönsuojeluviranomainen, jonka tehtäviä Pelkosenniemen kunnassa hoitaa tekninen lautakunta.
3. Ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää näissä määräyksissä kuuluvaa päätösvaltaa alaiselleen viranhaltijalla siten, kuin ympäristönsuojelulain 21 §:ssä säädetään.

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

1. Määräykset ovat voimassa koko kunnan alueella, jollei muualla näissä määräyksissä toisin säädetä.
2. Ympäristönsuojelumääräyksiä noudatetaan muiden kunnallisten määräysten ohella ja tarvittaessa niiden kanssa saman aikaisesti. Tällaisia määräyksiä ovat mm. rakennusjärjestys, jätehuoltomääräykset, järjestyslaki sekä kaavamääräykset. Säännöksistä noudatetaan parempaan ympäristön-suojelulliseen tulokseen tai tasoon johtavaa määräystä.
3. Muiden viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistaessa tai muuta viranomaispäätöstä tehtäessä ottaa huomioon mitä näissä määräyksissä säädetään.
4. Määräykset eivät koske YSL:n 28 §:n mukaan ympäristölupaa vaativaa toimintaa tai YSL 61 §:n (koeluonteinen toiminta), 62 §:n (poikkeukselliset tilanteet) tai 78 § :n (maaperän puhdistaminen) mukaan ilmoitusvelvollista toimintaa, joiden osalta ympäristön pilaantumisen ehkäisyä ja torjuntaa koskevat määräykset annetaan erikseen lupahakemuksen tai ilmoituksen perusteella tehtävässä päätöksessä. Määräykset eivät myöskään koske puolustusvoimien toimintaa (YSL 19 §).

4 § Määritelmät

Harmaalla jätevedellä tarkoitetaan pelkästään peseytymiseen, ruuanlaittoon, astianpesuun ja pyykinpesuun käytettyä vettä.

Hygienisoinnilla tarkoitetaan jätevesilietteen käsittelyä ennen peltokäyttöä mädättämällä, kalkkistabiloinnilla taikka muulla sellaisella tavalla, jolla voidaan merkittävästi vähentää taudinaiheuttajien määrää, hajuhaittoja ja terveys- tai ympäristöhaittoja.

Jätevesilietteilä tarkoitetaan puhdistamolietettä sekä saostuskaivo- tai umpisäiliölietettä.

Käymäläjätevedellä tarkoitetaan vesikäymälän huuhteluvettä.

Pohjavesialueella tarkoitetaan I -III - luokan pohjavesialueita , joista saadaan ja todennäköisesti saadaan yhdestä pisteestä riittävästi vettä yleisen vedenottamon tarpeisiin.

Tärkeällä, I – luokan pohjavesialueella on jo olemassa toimiva vedenottamo tai sinne tullaan suunnitelmien mukaan lähitulevaisuudessa rakentamaan ottamo. II - luokan pohjavesialue on tutkimuksin osoitettu vedenhankintaan soveltuvaksi. III – luokan pohjavesialueiden osalta tarvitaan lisätutkimuksia pohjaveden saatavuuden ja tutkimuksen myötä kohteet siirtyvät I – II – luokkaan tai poistetaan luettelosta.

Ranta-alueella tarkoitetaan sitä rantavyöhykettä, joka on alle 100 metriä vesistön (joki, järvi, lampi tai vastaava) rantaviivasta . Maasto-olosuhteet voivat kuitenkin vaikuttaa ranta-alueen leveyteen.

Taajaan rakennetulla alueella tarkoitetaan taajama-aluetta ja asemakaavoitettua aluetta sekä suunnittelutarvealueita.

Talousjätevedellä tarkoitetaan asuntojen, toimistojen, liikerakennusten ja laitosten vesikäymälöistä, keittiöistä, pesutiloista ja niitä vastaavista tiloista ja laitteista peräisin olevaa jätevettä. Talousjätevettä on myös ominaisuuksiltaan ja koostumukseltaan tätä vastaavaa elinkeinotoiminnasta peräisin oleva jätevesi.

Talousveden lievennetyn käsittelyn vyöhykkeellä tarkoitetaan ranta-vyöhykkeen, pohjavesialueen sekä vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston toiminta-alueen ulkopuolella olevaa aluetta.

Tulva-alue , jolla tarkoitetaan keskimäärin kerran 50 vuodessa esiintyvää ylintä vedenkorkeutta (HW_{50}) .

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella tarkoitetaan aluetta, jolla vesihuoltolaitos huolehtii vesihuollosta sen mukaan kuin vesihuoltolaissa (119/2001) säädetään.

2 LUKU: JÄTEVESIEN JOHTAMINEN JA VESIEN SUOJELU

5 § Talousjätevesien käsittely vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston toiminta-alueella

1. Kiinteistön velvollisuudesta liittyä vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston laitoksen toiminta-alueella sekä liittämisvelvollisuudesta vapauttamisesta säädetään vesihuoltolaissa. (*Vesihuoltolaki 119/2001*)

6 § Yleiset määräykset talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla

1. Talousvesien käsittelyssä ja johtamisessa vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston ulkopuolella on näiden ympäristönsuojelumääräysten lisäksi noudatettava ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen asetusten säännöksiä sekä Pelkosenniemen kunnan muiden määräysten säännöksiä.
2. Jätevesiasetuksen mukaiset käsittelyvaatimukset ympäristöön johtuvan kuormituksen vähentämiseksi ovat seuraavat:

	Yleiset käsittelyvaatimukset	Lievemmät käsittelyvaatimukset
Orgaaninen aines (BHK ₇)	90 %	80 %
Kokonaisfosfori (P)	85 %	70 %
Kokonaistyyppi (N)	40 %	30 %

3. Jätevesien käsittelyyn kiinteistöllä, joka sijaitsee pohjavesi- ja ranta-alueiden ulkopuolella, talousjätevesien käsittelyltä edellytetään vähintään jätevesiasetuksen 4 § 2 momentin mukaista käsittelytasoa (lievemmat käsittelyvaatimukset).
4. Talousjätevesien käsittelylaitteistojen, maaperäkäsittely vaihtoehtojen (imeytys- ja suodatusjärjestelmät) sekä puhdistettujen jätevesien purkupaikkojen sijoittamisessa on ohjeellisesti noudatettava seuraavia vähimmäissuojaetäisyyksiä, kuitenkin tapauskohtaisesti huomioiden maaston muodot, maaperä ja virtausolosuhteet.

Kohde	Vähimmäisetäisyys
Vedenottamo	200 metriä
Talousvesikaivo	50 metriä
Tie tai tontin raja	5 metriä

5. Suojakerros ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella oltava vähintään seuraava:

Maasuodatusjärjestelmä	0,25 metriä
Maahan imeytysjärjestelmä	1 metri
Imeytyskaivo, -pallo tai – kuoppa	1 metri

6. Jäteveden imeytysjärjestelmää suunniteltaessa tukee kiinteistönhaltijan varmistua asianmukaisen maaperäselvityksen ja pohjaveden korkeusmittauksen avulla siitä, että maaperä on imeytykseen soveltuvaa. Tehdyt selvitykset tulee liittää jätevesisuunnitelmaan.
7. Puhdistettujen jätevesien johtamisesta rajaojaan tai toisen ojaan on hankittava omistajan kirjallinen lupa.
8. Puhdistettujen jätevesien johtamisesta maantien (yleisen tien) sivuojaan on hankittava tiehallinnon kirjallinen lupa.

9. Vesikäymälän rakentaminen on kielletty, jos saostus- umpi- ja vastaavien talousjätevesisäiliöiden tyhjentäminen tieyhteyden puuttumisen tai muun syyn vuoksi ei ole mahdollista.
10. Mikäli rakennuksessa on paineellinen vesi, noudatetaan vakituisen asutuksen jätevesien käsittelyohjetta.
11. Jos asemakaava-alueella oleva asuinrakennus / vapaa-ajan rakennus on liitetty viemäriin, tulee myös tontilla olevat muut vesipisteellä ja/tai poistoviemäriellä varustetut rakennukset liittää viemäriverkostoon, mikäli niissä tuotetaan pelkästään talousjätevettä.
12. Rakennusvalvontaviranomainen voi rakennus- tai toimenpidelupapäätöksessä poiketa käsittelyjärjestelmän suojaetäisyysvaatimuksesta ympäristönsuojeluviranomaisen puoltavan lausunnon perusteella. Poikkeamiseen on oltava perusteltu syy.
13. Kaavamääräysten käymälöitä koskevia määräyksiä on noudatettava, ellei näissä määräyksissä ole määrätty ympäristön kannalta paremmasta puhdistustehosta.
14. Käytöstä poistettu öljysäiliö ei ole hyväksyttävä umpisäiliö.
15. Ympäristönsuojelunmääräysten voimaan tullessa olemassa olevat jätevesijärjestelmät on saatettava vastaamaan näiden määräysten vaatimuksia talousjätevesien käsittelyä vesihuoltolaitosten ulkopuolisilla alueilla koskevan valtioneuvoston asetuksen määräämässä aikataulussa.

7 § Vesihuoltolaitoksen jätevesiverkostoon liittymättömien kiinteistöjen talousjätevesien käsittely pohjavesialueilla:

Määräysten liitekartalla 1. on esitetty I ja II – luokan pohjavesialueet ja viemärlaitosten toiminta-alueet ja liitteessä 2. on luettelo I ja II – luokan pohjavesialueista.

1. **I – luokan pohjavesialueen lähisuojavaikokkeella** on kaikkein jätevesien kiinteistökohtainen käsittely kielletty. Jos vesihuoltolaitoksen viemäriin liittyminen ei ole mahdollista, on jätevedet johdettava tiiviissä jätevesiputkessa käsiteltäväksi alueen ulkopuolelle, tai varastoitava umpisäiliöön vietäväksi jätevedenpuhdistamolle.
2. **I – luokan pohjavesialueen kaukosuojavaikokkeella** on käymäläjätevesien kiinteistökohtainen käsittely kielletty. Jos vesihuoltolaitoksen viemäriin liittyminen ei ole mahdollista, on jätevedet johdettava tiiviissä jätevesiputkessa käsiteltäväksi alueen ulkopuolelle, tai varastoitava umpisäiliöön vietäväksi jätevedenpuhdistamolle. Harmaiden jätevesien kiinteistökohtainen käsittely on sallittu yleisten käsittelyvaatimusten mukaisesti (jätevesiasetus 4 § 1 mom.)
3. **II – luokan pohjavesialueen lähisuojavaikokkeella** on käymäläjätevesien kiinteistökohtainen käsittely kielletty. Jos vesihuoltolaitoksen viemäriin liittyminen ei ole mahdollista, on jätevedet johdettava tiiviissä jätevesiputkessa käsiteltäväksi alueen ulkopuolelle, tai varastoitava umpisäiliöön vietäväksi

jätevedenpuhdistamolle. Harmaiden jätevesien kiinteistökohtainen käsittely on sallittu yleisten käsittelyvaatimusten mukaisesti (jätevesiasetus 4 § 1 mom.)

4. **II –luokan pohjavesialueen kaukosuojavyöhykkeellä** on kaikkien jätevesien kiinteistökohtainen käsittely sallittua yleisten käsittelyvaatimusten mukaisesti (jätevesiasetus 4 § 1 mom.)
5. **III – luokan pohjavesialueiden lähisuojavyöhykkeellä** jätevesiä ei pääsääntöisesti imeytetä maaperään ja kaukosuojavyöhykkeellä imeytysmahdollisuus harkitaan tapauskohtaisesti.

8 § Vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriverkostoon liittymättömien kiinteistöjen talousjätevesien käsittely ranta-alueilla

1. Ranta-alueilla on noudatettava jätevesiasetuksen yleisiä käsittelyvaatimuksia ja lisäksi jätevesijärjestelmän sijoittelussa on otettava huomioon, ettei tulvavesi (HW 50) ei pääse huuhtelemaan puhdistamattomia jätevesiä umpisäiliöstä, saostussäiliöistä tai puhdistamoista.

Kemijoen, Kitisen ja Luirojoen osalta ranta-alueen leveys on 100 metriä ja vaikutusalue on esitetty erillisellä liitekartalla (liite 3.).
Muiden vesistöjen osalta ranta-alueen leveys on 50 metriä.

Ranta-alueella tarkoitetaan rantavyöhykettä, joka ulottuu alle 100 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta vesistön rantaviivasta. Maasto-olosuhteet voivat kuitenkin vaikuttaa ranta-alueen leveyteen.

2. Normaalit suojaetäisyydet jäteveden käsittelyjärjestelmään:

Vesistö (joki, järvi, lampi tai vastaava	30 metriä
Oja	10 metriä

3. Ranta-alueilla sijaitsevien saunojen , vapaa-ajan asuntojen, talousrakennusten tai muiden vastaavien rakennusten vähäiset pesuvedet (kantovesi, ei vesikäymälää, vesijohtoa tai suihkua eikä vettä kuluttavia laitteita tai koneita) voidaan imeyttää vähintään 15 metrin etäisyydelle rantaviivasta, ei kuitenkaan lähemmäksi kuin saunarakennus. Niistä ei saa aiheutua pilaantumista tai pilaantumisen vaaraa ympäristölle.
Vähäisetkään jätevedet eivät saa joutua suoraan vesistöön. Jo olemassa olevien, alle 15 metrin päässä rantaviivasta sijaitsevien saunojen vähäiset jätevedet voidaan imeyttää maahan alle 15 metrin etäisyydelle rantaviivasta, jos siitä ei aiheudu pilaantumista tai pilaantumisen vaaraa ympäristölle.

9 § Eläinsuojien ja maitohuoneiden jätevedet

1. Eläinsuojien ja maitohuoneiden pesuvedet on käsiteltävä tarkoitukseen suunnitellussa käsittelyjärjestelmässä tai yhdessä asumisjätevesien kanssa yhteiskäyttöön suunnitellussa käsittelyjärjestelmässä. Pesuvedet ja jalostukseen kelpaamaton maito voidaan myös johtaa liete- tai virtsasäiliöön edellä mainitun puhdistamoratkaisun ohella, mikäli liete- tai virtsasäiliön tilavuus on tähän riittävä.

2. Eläinsuojan vesikäymälävesiä ei saa johtaa liete- tai virtsasäiliöön. Sakokaivolietteet tulee toimittaa käsiteltäväksi jätevedenpuhdistamolle tai ennen maatalouskäyttöä ne on käsiteltävä Maa -ja metsätalousministeriön ja Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen ohjeen maataloudessa käytettäville puhdistamolietteille mukaisesti.

10 § Jätevesijärjestelmän huolto ja kunnossapito

1. Kiinteistön haltijan tulee säännöllisesti tarkastaa ja huoltaa jätevedenpuhdistuslaitteistot, jotta ne ovat toimintakuntoisia kaikissa olosuhteissa. Jätevesijärjestelmää tulee huoltaa ja käyttää sen käyttö- ja huolto-ohjeen mukaisesti. Saostussäiliöiden lietetilat on tarkastettava ja tarvittaessa tyhjennettävä, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Tyhjentämisen jälkeen saostussäiliöt tulee täyttää vedellä niiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi. Umpisäiliöt tulee tyhjentää vähintään kerran vuodessa.
2. Saostus- ja umpisäiliöiden tai vastaavien lietteitä saa ammattimaisesti kerätä ja kuljettaa vain asianmukaiset luvat omaava yrittäjä. Lietteet tulee toimittaa käsiteltäväksi jätevedenpuhdistamolle tai asianmukaiset luvat omaavalle vastaanottajalle. Käsittelemätöntä puhdistamolietettä ei saa luovuttaa maatalouteen.
3. Saostus- ja umpisäiliölietteiden tulee olla hygienisoituja ennen pellolle levittämistä. Omassa kotitaloudessa syntyneet hygienisoidut lietteet voidaan levittää omaan peltoon, kun noudatetaan muita lietteen levitykseen liittyviä määräyksiä.
4. Kiinteistön haltijan tulee pitää kirjaa tyhjennyksistä, tarkastuksista ja laitteiden kunnossapidosta. Tiedot on pyydettyessä annettava valvovalle viranomaiselle.

11 § Moottoriajoneuvojen , veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu ja huolto

1. Moottoriajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu ja huolto on kielletty katu- ja tiealueilla sekä muissa yleisessä käytössä olevilla alueilla.
2. Moottoriajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu liuotinpohjaisilla pesuaineilla on sallittu vain tähän tarkoitukseen rakennetulla pesupaikalla, josta jätevedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta jätevesiviemäriin tai muuhun hyväksytyyn jätevesien puhdistusjärjestelmään.
3. Moottoriajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu muilla kuin liuotinpohjaisilla pesuaineilla on sallittu asuinkiinteistöllä, mikäli pesuvedet voidaan johtaa jätevesiviemäriin tai imeyttää maahan siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai haittaa naapureille.
4. Ammattimainen tai muuten laajamittainen moottoriajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu ja huolto on sallittu vain tähän tarkoitukseen rakennetulla pesu- ja huoltopaikalla, josta jätevedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta yleiseen jätevesiviemäriin tai muuhun hyväksytyyn jätevesien puhdistusjärjestelmään.

5. Pohjavesialueilla moottoriajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu on sallittu ainoastaan tähän tarkoitukseen rakennetulla pesupaikalla, josta jätevedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta yleiseen jätevesiviemäriin tai muuhun hyväksytyyn jätevesien puhdistusjärjestelmään.
6. Moottoriajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu on kielletty vesistön välittömässä läheisyydessä, jossa pesuvedet pääsevät suoraan valumaan vesistöön.
7. Veneiden pohjamaalin poisto on tehtävä tiiviillä alustalla, joka estää maalijätteen pääsyn maaperään ja josta irronnut maalijäte voidaan kerätä talteen. Veneiden hiontapölyn leviäminen ympäristöön on estettävä.

3 LUKU : ILMANSUOJELU

12 § Savukaasupäästöjen haitallisten vaikutusten ehkäisy

1. Kiinteistökohtaisten lämmitysjärjestelmien polttolaitteita tulee säätää, käyttää ja huoltaa siten, ettei poltosta aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle (kuten noki, haju, terveydelle vaaralliset yhdisteet).
2. Rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla on kielletty.
3. Kulotus taajaan rakennetulla alueella on kielletty.

Pelastusviranomaisella on tämän pykälän estämättä mahdollisuus harjoituksiinsa liittyen polttaa rakennuksia ja rakennelmia.

Jätteen poltosta on määrätty myös Lapin jätehuolto kuntayhtymän hyväksymissä jätehuoltomääräyksissä.

13 § Rakennusten, rakenteiden, esineiden tai alueiden kunnostus- ja puhtaanapitotyöt

1. Taajaan rakennetuilla alueilla rakennus-, purku-, kunnossapito ja puhtaanapitotöissä pölyn leviäminen työkohteen ympäristöön tulee estää kastelemalla, käyttämällä suojapeitteitä, koteloimalla pölyävä työkohde tai muulla vastaavalla tavalla.

14 § Liikenne / katupöly

1. Liikenneväylille, pihuille ja pysäköintialueille kertynyt hiekoitushiekka tulee poistaa keväisin mahdollisimman pian lumen ja jään sulamisen jälkeen ja tarpeen vaatiessa muulloinkin. Poistoon ei saa käyttää laitetta tai menetelmää, jotka aiheuttavat pölyn leviämistä ilmaan eikä toimenpiteillä aiheuteta viemäreiden tukkeutumista.

4 LUKU : POLTTONESTEET JA MUUT KEMIKAALIT

15 § Polttoaine- ja muut kemikaalisäiliöt, myös kemikaalisäiliöiden tilapäinen suojaus

1. Pienten polttoaine- ja muiden kemikaalisäiliöiden tulee olla kaksivaippaisia ja ne on sijoitettava tiiviisiin suoja-altaisiin. Suoja-altaiden tilavuus tulee olla vähintään yhtä suuri kuin säiliöiden tilavuus. Sadeveden pääsy suoja-altaisiin on oltava estettynä.

Mikäli suoja-altaaseen kuitenkin pääsee vettä, tulee se käsitellä sinne kertyvän veden laadun edellyttämällä tavalla. Säiliöt on varustettava ylitäytön estolaitteella. Säiliön ja letkun on oltava lukittavia. Määräys koskee myös työmaa-alueilla, maanainesten ottamispaikalla, liikerakennusten piha-alueilla ja muilla vastaavilla alueilla vaarallisten kemikaalien, poltto- ja voitelunesteiden väliaikaiseen varastointiin tai käyttöön tarkoitettuja säiliöitä.

2. Polttonesteiden ja muiden kemikaalien tankkaus- ja täyttöpaikkojen on oltava päällystettyjä tiiviillä kemikaaleja läpäisemättömällä pinnoitteella. Sellaisilla työmailla tai kohteissa, missä tiiviin pinnoitteen rakentaminen ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista, voidaan käyttää myös imeytysmateriaalia kemikaalin maahanpääsyn estämiseksi. Tankkaus- ja täyttöpaikalla on oltava imeytysainetta ja kalustoa mahdollisten vuotojen keräämistä ja säilyttämistä varten. Polttonesteiden ja muiden kemikaalien pääsy viemäriin vahinkotilanteessa on estettävä. Öljyllä ja muulla kemikaalilla likaantunut maa-aines ja roiskeet on poistettava välittömästi ja toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn.
3. Säiliön haltijan tai omistajan on tarkastutettava muulla kuin tärkeällä pohjavesialueella sijaitseva käytössä oleva maanalainen öljy-, polttoaine- ja muu kemikaalisäiliö ensimmäisen kerran 15 vuoden kuluessa säiliön käyttöönotosta ja siitä eteenpäin 10 vuoden välein edellisestä tarkastuksesta, ellei säiliön kuntoluokituksen vuoksi ole tarpeen tehdä tarkastusta useammin. Tarkastuksesta on laadittava tarkastuspöytäkirja, joka on säilytettävä ja joka on pyydyttävä esitettävä valvontaviranomaiselle. Tarkastuksen voi suorittaa vain Turvatekniikan keskuksen päteväksi arvioima tarkastaja.
4. Pohjavesialueilla sijaitsevien sähkön jakelumuuntajien rakenne tulee suunnitella siten, ettei muuntajaöljyä pääse maaperään. Käytössä olevien pylväsmuuntajien sisältämän öljyn pääsy maaperään vauriotilanteessa tulee estää rakentamalla maaperään riittävät tiivistysrakenteet tai käyttämällä kuivamuuntajia.

16 § Käytöstä poistetut maanalaiset polttoaine- ja kemikaalisäiliöt

1. Säiliön omistajan ja haltijan on poistettava maaperästä käytöstä poistettu maanalainen polttoaine- tai muu kemikaalisäiliö putkistoiheen ja puhdistettava se ennen poistamista. Todistus puhdistuksesta on säilytettävä mahdollista tarkastusta varten. Puhdistuksen suorittajalla on oltava tehtävän edellyttämä ammattitaito. Säiliö on poistettava maasta viimeistään yhden vuoden kuluttua sen käytöstä lopettamisen jälkeen.
2. Säiliötä ei tarvitse poistaa, mikäli se on ennen ympäristönsuojelumääräysten voimaantuloa asianmukaisesti puhdistettu ja täytetty hiekalla tai muulla hyväksyttävällä aineella. Säiliön täyttö- ja ilmaputket on kuitenkin poistettava. Maahan jätetyn säiliön sijaintitiedot on säilytettävä kiinteistön asiapapereissa.
3. Ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen velvollisuudesta poistaa käytöstä poistettu öljysäiliö maaperästä, mikäli poistaminen on teknisesti hyvin vaikeaa ja siitä aiheutuu vahinkoa omaisuudelle.

4. Mikäli säiliön poiston tai puhdistamisen yhteydessä maaperässä havaitaan tai epäillään olevan öljyä, asiasta on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle ja pilaantunut maaperä on puhdistettava Lapin ELY- keskuksen määräysten mukaisesti.
5. Kiinteistön haltijan tai omistajan, alueen käyttäjän, toiminnan harjoittajan tai järjestäjän on pyydettyäessä annettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle valvontaa varten tarpeelliset tiedot kiinteistöllä sijaitsevista öljysäiliöistä, niiden kunnosta ja tarkastuksista sekä uusien säiliöiden asentamisista ja vanhojen säiliöiden poistosta.

17 § Kone – ja huoltohallien lattiarakenteet

1. Kone- ja huoltohallien lattiarakenteet tulee rakentaa tiiviiksi tai muuten tulee varmistua, että missään olosuhteissa ei koneista tai laitteista pääse valumaan öljyä tai öljyistä vettä tai muitakaan kemikaaleja maahan tai viemäriin.

5 LUKU : TILAPÄISEN MELUN JA TÄRINÄN TORJUNTA

18 § Yleisötilaisuuksien meluntorjunta

1. Yleisötilaisuuksien ja muiden tilapäisten tapahtumien järjestäjien tulee olla selvillä toimintansa aiheuttamien melun ympäristövaikutuksista ja – riskeistä. Järjestäjien tulee huolehtia siitä, että äänentoistolaitteiden suuntaus ja äänentoistovahvistimien säädöt on toteutettu siten , että niiden käyttö häiritsee naapureita mahdollisimman vähän. Tarvittaessa on käytettävä melun leviämistä ehkäiseviä suojarakenteita.

19 § Häiritsevää melua aiheuttavat koneet ja laitteet

1. Häiritsevää melua aiheuttavien koneiden ja laitteiden käyttö on kielletty yöaikaan klo 22 – 07 asuntojen ja muiden sellaisten kohteiden läheisyydessä, joille työstä saattaa aiheutua haittaa tai häiriötä. Määräys ei koske välttämättömien töiden suorittamista.

6 LUKU : MUUT MÄÄRÄYKSET

20 § Maalämmön käyttöön liittyvät määräykset (vesistöön, maalle)

1. Pohjavesialueilla ja ranta-alueilla on maalämmön ja vesistöä otettavan lämmön käyttöönnotossa varmistuttava, ettei putkistossa johdettava aine ole terveydelle tai ympäristölle vaarallista.
2. Pohjavesi- ja ranta-alueille ja vesistöön rakennettavaksi suunnitellusta lämmönkeruuputkistosta tulee tehdä toimenpideilmoitus rakennustarkastajalle, jonka ilmoituksen käsittelyn yhteydessä erikseen arvioidaan hankkeen ympäristöluvan tarve.

21 § Arseenilla kyllästetyn puutavaran käyttörajoitusten soveltaminen

1. CCA – kyllästeillä käsiteltyä puuta saa käyttää ammattimaisesti tai teollisesti ja vain, jos käytettävän puun kestävyys on välttämättömä ihmisen ja karjan turvallisuuden kannalta ja jos puun joutuminen ihokosketukseen sen käyttöaikana ei ole

todennäköistä. Sallittuja käyttötarkoituksia voivat olla mm. julkisten rakennusten ja maatalousrakennusten kantavat puurakenteet, sillat ja siltarakenteet, laiturit, perustukset ja tukirakenteet.

2. CCA - kyllästeillä käsiteltyä puuta (mm. käytöstä poistetut pylväät) ei saa käyttää asuinalueella tai kotitalouksissa käytettävissä rakenteissa, eikä myöskään maataloudessa lukuun ottamatta eräitä poikkeuksia kuten edellisessä kohdassa mainitut kantavat puurakenteet. Käyttö on aina kielletty tarkoituksissa, joissa käsitelty puu voi joutua kosketukseen ihmisen tai eläinten ravinnon kanssa tai rakentaminen tapahtuu pohjavesialueella.
3. Käytössä oleva CCA – kyllästeillä käsitelty puu voidaan jättää paikoilleen puun käyttöään loppuun saakka. Käyttöään päätyttyä jätepuu on poistettava ja toimitettava asianmukaiseen jätteenkäsittelyyn.

22 § Eläinten ruokkiminen

1. Taajaan rakennettujen alueiden asuin-kiinteistöjen pihalla tapahtuvasta lintujen ja muiden eläinten ruokinnasta ei saa aiheutua terveydellistä haittaa, roskaantumista tai viihtyvyyden vähenemistä. Vahinkoeläinten pääsy ruokintapaikkoihin on estettävä. Eläimiä ei saa ruokkia heittämällä ruokaa sellaisenaan maahan. Kesäaikana ruokinta on lopetettava ja ruokintapaikat puhdistettava.
2. Ruokinnassa tulee noudattaa mahdollisia taloyhtiön antamia määräyksiä ja kieltoja. Lintujen ruokkiminen parvekkeella on sallittu vain kiinteistön haltijan (esim. taloyhtiön hallitus) luvalla.

23 § Porojen tarhaaminen ja ruokinta

1. Porojen ruokinta vesialueella tai vesialueen välittömässä läheisyydessä heinällä tai muulla rehulla on kielletty. Ruokintapaikan ja puron, joen, lammen tai järven väliin on jätettävä riittävä suojavyöhyke. Suojavyöhykkeen leveydessä on huomioitava myös tulva siten, ettei vesi nouse 10 metriä lähemmäksi ruokintapaikkaa.
2. Ruokinnaksi ei katsota porojen kokoamisessa ja tokan kuljettamisessa vähäistä tai tilapäistä heinien käyttöä.
3. Porojen tarhaaminen tai ruokkiminen I – luokan pohjavesialueella on kielletty.
4. Asuinalueiden läheisyydessä sijaitseva porotarha on pidettävä jatkuvasti siistinä ja talvikauden jälkeen se on siivottava heinästä ja lannasta.
5. Porotarhaa ei saa sijoittaa niin, että sieltä pääsee valumaan ympäristöä pilaavia sade- ja sulamisvesiä asuntojen pihamaille, kaivojen läheisyyteen tai vesistöön.

24 § Hevosten jaloittelualueet

1. Hevosten jaloittelualueiden lanta on siivottava tiivispohjaiseen lantavarastoon säännöllisesti. Maapohjaisen jaloittelualueen pintamaa on uusittava tarvittaessa.

2. Jaloittelualue on sijoitettava vähintään 30 metrin päähän vesistöstä sekä talousveden hankintaan käytettävistä kaivoista ja lähteistä.

25 § Laidunalueet, lannoitteiden ja torjunta-aineiden käyttö

1. I – ja II – luokan pohjavesialueille ei saa levittää lantaa, virtsaa, puristenestettä, jätevesilietettä eikä torjunta-ainetta.
2. Vesistöihin rajoittuvat muut laidunalueet kuin luonnonlaitumet , tulee riittävän etäältä (suositus 10 metriä) vesistöstä erottaa aidalla niin ettei laidunnettavat eläimet pääse sotkemaan vesistöä. Vähäinen laiduntaminen on kuitenkin sallittua, jos siitä ei ole haittaa muulle vesistön käytölle tai laadulle ja jos laiduntamisen katsotaan edistävän luonnon monimuotoisuutta tai pitävä maiseman avonaisena.
3. Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille tulee jättää vähintään 30 metrin levyinen suojavyöhyke, jota ei lannoiteta eikä käsitellä torjunta-aineilla.
4. Vesistöjen rantaan suositellaan jätettäväksi vähintään 10 metrin levyinen suojavyöhyke, jota ei lannoiteta. Typpilannoitus on kielletty kaikissa tapauksissa viittä metriä lähempänä vesistöä ja toistuvasti kevättulvan alle jäävillä peltoalueilla typpilannoitus on kielletty perustettavaa kasvustoa lukuun ottamatta 1.10. – 15.4. välisenä aikana.

26 § Varastointi kiinteistöllä

1. Kiinteistöllä ei saa varastoida rekisteristä poistettuja autoja, koneita ja laitteita tai muuta tavaraa, romua siten, että siitä aiheutuu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai kohtuutonta haittaa naapureille.

27 § Metsänojitus

1. Ennen metsänojitukseen ryhtymistä ojitussuunnitelmasta tulee pyytää lausunto kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.

28 § Maa-ainesten otto (kotitarveottaminen)

1. Maa-ainesten ottaminen kotitarpeisiin on sallittua 500 k-m³ :n saakka. Kokonaismäärän ylittyessä on siitä tehtävä ilmoitus kunnan lupa- ja valvontaviranomaiselle. Ottaminen on suoritettava siten, että vaikutukset luontoon ja maisemakuvaan jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Pohjavesi-alueelle suunnitellusta ottamisesta on ilmoitettava kunnan lupa – ja valvontaviranomaiselle ennen ottamisen aloittamista.

7 LUKU POIKKEAMISET JA SEURAAMUKSET

29 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

1. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi erityisten syiden perusteella hakemuksesta myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa näistä määräyksistä. Poikkeamisesta ei saa aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

2. Ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa näitä ympäristönsuojelumääräyksiä täydentäviä ohjeita ja määräyksiä.

30 § Seuraamukset ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta ja laiminlyönnistä

1. Näiden määräysten rikkomisen ja laiminlyönnin pakkokeinoista ja seuraamista säädetään ympäristönsuojelulain (86/2000) 13. luvussa ja 15. luvun 116 § :ssä. Sanktiot rikkomuksista vaihtelevat sakosta maksimissaan kahteen vuoteen ehdotonta vankeutta.

31 § Siirtymäkausisäännökset

1. Ympäristönsuojelumääräysten voimaantullessa käytössä olevat jätevesijärjestelmät on saatettava vastaamaan 6 §:n mukaisia vaatimuksia talousjätevesiasetuksen määräämässä aikataulussa 15.3.2016 mennessä. Ympäristönsuojeluviranomainen voi hakemuksesta myöntää aikatauluun kiinteistökohtaisen poikkeuksen, jos tarvittavat toimenpiteet ovat poikkeuksellisen hankalasti toteutettavissa ja ympäristöön aiheutuva kuormitus on vähäinen.
2. Kohdissa 7. ja 8. mainittuja määräyksiä jätevesien käsittelyjärjestelmistä sovelletaan uudisrakentamiseen ympäristönsuojelumääräysten voimaantultua. Vanhoilla kiinteistöillä on järjestelmät uusittava viimeistään, kun niissä tehdään rakennus- tai toimenpidelupaa edellyttäviä korjaus- tai muutostöitä tai vähäistä suurempaa lisärakentamista.
3. Ympäristönsuojelumääräysten voimaantullessa käytössä olevat kohdan 15. mukaiset öljyjen, polttonesteiden ja kemikaalien varastointipaikat sekä tankkauspaikat on muutettava määräysten mukaisiksi 1.1.2014 mennessä.
4. Pohjavesi- ja ranta-alueilla sijaitsevat ympäristönsuojelumääräysten voimaan tullessa käytössä olevat tai käytöstä poistetut öljyjen, polttoaineiden ja nestemäisten kemikaalien maanalaiset säiliöt, joiden tarkastus on laiminlyöty, on tarkastettava 1.1.2012 mennessä ja yksivaippaiset säiliöt on poistettava maasta joka tapauksessa 1.1.2019 mennessä. Maanpäälliset säiliöt on muutettava määräysten mukaisiksi 1.1.2014 mennessä.
5. Pohjavesialueilla käytössä olevien pylväsmuuntajien kohdan 15.4. mukaiset maaperäsuojaukset tai muuntaminen kuivamuuntajiksi tulee tehdä 1.1.2014 mennessä.

8 LUKU VOIMAANTULOMÄÄRÄYKSET

32 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo

Nämä ympäristönsuojelumääräykset tulevat voimaan ____ päivänä _____ kuuta 2011.

Hyväksytty Pelkosenniemen kunnanvaltuuston kokouksessa 22.06.2011 § 47

YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN LIITTEET

- Liite 1** Yleiskartta : Pohjavesialueet ja viemärlaitoksen toiminta-alueet
- Liite 2** Luettelo I – ja II – luokan pohjavesialueista ja pohjavesialuekartat
- Liite 3** Ranta-alue kartta (Yleiset käsittelyvaatimukset)

LIITE 2

PELKOSENNIEMEN KUNTA , YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSET

POHJAVESIALUEET

I - luokan pohjavesialueet:

Numero/tunnus	Pohjavesialueen nimi	Sijainti
1258309	Kokonvaara	Kairala
1258306	Kupittaja	Kirkonkylä
1258354	Messukallio	Pyhätunturi/ Kiimaselkä
1258305	Luironvaara	Luiro
1258301	Rajaoja	Pyhätunturi
1258304	Saunavaara	Saunavaara
1258303	Suvanto	Suvanto / Kaikokangas

II - luokan pohjavesialueet:

Numero/tunnus	Pohjavesialueen nimi	Sijainti
1258355	Kapustanpalo	Pyhätunturi/ Kapustanpalo
1258302 A ja B	Korteselkä	Pyhätunturi/ Korteselkä
1258356	Moitaselkä	Pyhätunturi/ Moitaselkä
1258307	Tallavaara	Kairala/ Tallavaara
1258332	Talviaisselkä	Kiemunkivaara / Talviaisselkä
1258357	Vyötämöselkä	Luosto/ Vyötämöselkä